ข้อความคิดพื้นฐานว่าด้วยการเทียบเคียงบทกฎหมายที่ใกล้เคียงอย่างยิ่ง*

Basic concept of analogy

กรณ์กมล ประเสริฐศักดิ์

Kornkamon Prasertsak

นิสิตในหลักสูตรนิติศาสตรดุษฎีบัณฑิต

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถนนพญาไท แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330

J.S.D. Candidate

Faculty of Law, Chulalongkorn University, Phayathai Road, Pathumwan, Bangkok 10330

Corresponding author Email: kornkamon.pra@gmail.com

(Received: June 23, 2020; Revised: August 16, 2020; Accepted: August 21, 2020)

บทคัดย่อ

การเทียบเคียงบทกฎหมายที่ใกล้เคียงอย่างยิ่งเป็นนิติวิธีอย่างหนึ่งตามมาตรา 4 วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ของไทย ซึ่งตามมาตรา 4 วรรคสองดังกล่าว เป็นบทบัญญัติถึงนิติวิธีในการอุดช่องว่างแห่งกฎหมาย ทั้งนี้ เนื่องจากบทบัญญัติแห่งกฎหมายลายลักษณ์อักษรที่มีอยู่ไม่เพียงพอหรือไม่สามารถนำมาปรับใช้กับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นได้ อันทำให้เกิดเป็นช่องว่างแห่งกฎหมาย การอุดช่องว่างแห่งกฎหมายจึงต้องเกิดขึ้นเพื่อให้ทุกคดีได้รับการพิจารณาบนฐานของกฎหมาย ซึ่งเรื่องการเทียบเคียงบทกฎหมายที่ใกล้เคียงอย่างยิ่งถูกนำมาปรับใช้แก่คดีด้วยเหตุผลแห่งความเป็นธรรม โดยหากข้อเท็จจริงอย่างเดียวกันหรือคล้ายคลึงกัน แต่ไม่ได้รับการพิจารณาบนฐานของกฎหมายเดียวกัน ความยุติธรรมก็ย่อมไม่เกิดขึ้น ในการศึกษาเรื่องการเทียบเคียงบทกฎหมายที่ใกล้เคียงอย่างยิ่งจึงศึกษาลงลึกในรายละเอียดต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งความหมายและลักษณะของการเทียบเคียงบทกฎหมายที่ใกล้เคียงอย่างยิ่ง ความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ แนวคิดเบื้องหลังของเรื่อง ตลอดจนการใช้เหตุผลในทางนิติศาสตร์กับการเทียบเคียงบทกฎหมายที่ใกล้เคียงอย่างยิ่ง เพื่อเป็นองค์ความรู้นำไปพิจารณาการปรับใช้บทกฎหมายที่ใกล้เคียงอย่างยิ่งต่อไป

คำสำคัญ: การเทียบเคียงบทกฎหมายที่ใกล้เคียงอย่างยิ่ง, นิติวิธี, ช่องว่างแห่งกฎหมาย

---

* บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์เรื่อง “ปัญหาการเทียบเคียงบทกฎหมายที่ใกล้เคียงอย่างยิ่ง” หลักสูตรนิติศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Abstract

Analogy is one of juristic methods under Section 4, paragraph two of the Thailand Civil and Commercial Code. According to Section 4, paragraph two, it is a provision of juristic methods to fill the gap in the law. In consequence of the provisions of the existing written law are insufficient or cannot be applied to the fact, causing legal gaps. Therefore, filling the gaps occur for every case to be considered by the law. In which case, analogy is applied to the case for justice. If the same or similar cases are not considered based on the same law, justice will not happen. For these reason, the author has studied in details such as the meaning and characteristics of analogy, historical background, concepts of analogy, and the legal reasoning and reasoning by analogy in order to be a knowledge to consider and apply the law by analogy.

Keywords: Analogy, Juristic Method, Gap in the Law